

PATVIRTINTA  
Goindex, UAB valdybos  
2022 liepos 14 d.  
sprendimu Nr.  
MB-220714-015  
Taisyklės įsigalioja nuo:  
2022 m. rugpjūčio 16 d.

# PAPILDOMO SAVANORIŠKO PENSIJŲ KAUPIMO FONDO GOINDEX PASAULIO AKCIJŲ TAISYKLĖS

## I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondo Goindex pasaulio akcijų taisyklėse (toliau – **Taisyklės**) reglamentuojamos pensijų kaupimo papildomo savanoriško pensijų kaupimo Goindex pasaulio akcijų pensijų fonde sąlygos ir tvarka, šio fondo dalyvių ir šį fondą valdančios Pensijų kaupimo bendrovės teisės bei pareigos. Pensijų fondo pensijų kaupimo veikla yra grindžiama šiomis Taisyklėmis.
2. Šios Taisyklės yra sudedamoji papildomo savanoriško pensijų kaupimo sutarties (toliau - **Sutartis**), sudaromos tarp Pensijų fondo dalyvio ir Pensijų kaupimo bendrovės, valdančios šį fondą, dalis.
3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:
  - 3.1. **Pensijų fondas** – fiziniams asmenims, pagal Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą (toliau – **PSPKĮ**) savanoriškai kaupiantiems pensijas ir mokantiems pensijų įmokas į papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondą Goindex pasaulio akcijų, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausantis pensijų turtas, kurio valdymas perduotas Pensijų kaupimo bendrovei ir kuris investuojamas pagal šias Taisykles;
  - 3.2. **Pensijų kaupimo bendrovė** – Goindex, UAB, juridinio asmens kodas 305706496.
4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatyme (toliau - **PKĮ**) ir PSKPĮ.

## II SKYRIUS ĮSTOJIMO Į PENSIJŲ FONDĄ, IŠSTOJIMO IŠ JO IR KITOKIOS DALYVAVIMO PENSIJŲ FONDE BAIGTIES, SUSTABDYMO IR ATNAUJINIMO SĄLYGOS IR TVARKA

5. Asmuo Pensijų fondo dalyviu tampa įsigaliojus Sutarčiai.
6. Visi Pensijų fondo dalyviai dalyvauja pensijų kaupime tapačiomis sąlygomis.
7. Dalyvavimas Pensijų fonde pasibaigia:
  - 7.1. Pensijų kaupimo bendrovei įvykdžius įsipareigojimus Pensijų fondo dalyviui;
  - 7.2. Pensijų fondo dalyviui nutraukus Sutartį, kai Pensijų fondo dalyvis nepereina į kitą pensijų fondą;
  - 7.3. Pensijų fondo dalyviui perėjęs į kitą pensijų fondą;
  - 7.4. Pensijų fondo dalyviui mirus;
  - 7.5. panaikinus Pensijų fondą;
  - 7.6. Pensijų fondą prijungus prie kito arba sujungus su kitu pensijų fondu.

8. Sutartį nutraukiančiam, bet nepereinančiam į kitą pensijų fondą dalyviui turi būti išmokėta suma, gauta konvertavus jo pensijų sąskaitoje įrašytus Pensijų fondo vienetus į pinigus.
9. Pensijų kaupimo bendrovei, jos akcininkams ir organų nariams, pensijų įmokų mokėtojai ir kitiems asmenims yra draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai riboti Pensijų fondo dalyvio teisę nutraukti Sutartį.

### **III SKYRIUS PENSIJŲ FONDO DALYVIŲ TEISĖS IR PAREIGOS**

10. Pensijų fondo dalyvis turi šias teises:
  - 10.1. nutraukti Sutartį PSPKĮ nustatytais pagrindais;
  - 10.2. pereiti į kitą Pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą;
  - 10.3. pereiti į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą;
  - 10.4. gauti Lietuvos Respublikos (toliau - **LR**) teisės aktuose nustatytą su Pensijų kaupimo bendrovės veikla susijusią informaciją;
  - 10.5. gauti informaciją apie jo pensijų sąskaitoje įrašytus Pensijų fondo vienetus ir jų vertę, lėšų investavimo strategiją ir pagal ją gautą investicinę grąžą, taip pat Pensijų kaupimo bendrovės, Pensijų fondo auditoriaus išvadą ir kitą PSPKĮ nustatytą informaciją;
  - 10.6. gauti PSPKĮ nustatytas pensijų išmokas pagal savo vardu sukaupto pensijų turto dydį;
  - 10.7. PSPKĮ nustatyta tvarka nukelti pensijų išmokų mokėjimo pradžią;
  - 10.8. testamentu palikti jam priklausančią pensijų turto dalį;
  - 10.9. kitas LR teisės aktuose, šiose Taisyklėse ir Sutartyje nustatytas teises.
11. Šių Taisyklių 10 punkte nurodytas teises Pensijų fondo dalyvis turi ir tada, jei jo vardu nemokamos pensijų įmokos.
12. Pensijų fondo dalyvis turi šias pareigas:
  - 12.1. pateikti Pensijų kaupimo bendrovei visą ir teisingą informaciją, reikalingą Sutarčiai sudaryti ir vykdyti;
  - 12.2. per 30 dienų nuo asmeninio pobūdžio informacijos, reikšmingos Pensijų kaupimo bendrovės vykdomai pensijų kaupimo veiklai (vardo, pavardės, gyvenamosios vietos, e.pašto adreso, kt.) pasikeitimo apie tai raštu pranešti Pensijų kaupimo bendrovei.

### **IV SKYRIUS PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVĖS TEISĖS IR PAREIGOS**

13. Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę:
  - 13.1. patikėjimo teisės pagrindais valdyti, naudoti pensijų turtą ir juo disponuoti;
  - 13.2. savo naudai daryti šiose Taisyklėse nustatytus atskaitymus;
  - 13.3. siekiant veiksmingesnio pensijų turto valdymo, dalį savo funkcijų, susijusių su pensijų turto valdymu, pavesti kitiems asmenims šių Taisyklių XII skyriuje nustatyta tvarka;
  - 13.4. kitas LR teisės aktuose, šiose Taisyklėse ir Sutartyje nustatytas teises.
14. Pensijų kaupimo bendrovė turi šias pareigas:
  - 14.1. sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikti geriausiomis Pensijų fondui ir jo dalyviams sąlygomis bei jų interesais ir užtikrinti rinkos vientisumą;
  - 14.2. veikti rūpestingai, profesionaliai ir atsargiai;

- 14.3. turėti ir taikyti veiklai reikalingas priemones ir procedūras;
- 14.4. investuodama pensijų turtą, laikytis šių Taisyklių ir LR teisės aktų reikalavimų;
- 14.5. pensijų turtą naudoti, valdyti bei juo disponuoti turto patikėjimo teisės pagrindais bei atskirti jį nuo kitų valdomų pensijų fondų ir savo turto;
- 14.6. dėl pensijų turto sudaryti tik PSPKĮ nustatytus sandorius;
- 14.7. vengti interesų konfliktų, o kai jų išvengti neįmanoma, užtikrinti, kad su Pensijų fondo dalyviais būtų elgiamasi sąžiningai;
- 14.8. turėti tokią organizacinę struktūrą, kad būtų išvengta Pensijų kaupimo bendrovės interesų konflikto su Pensijų fondo dalyviais, dalyvių tarpusavio interesų konflikto, o rizikos valdymo funkcija būtų vykdoma savarankiškai;
- 14.9. užtikrinti, kad nuolat būtų skaičiuojama ir valdoma rizika, su kuria susiduria ar gali susidurti Pensijų kaupimo bendrovės valdomas Pensijų fondas;
- 14.10. informuoti Pensijų fondo dalyvį apie esminius Pensijų fondo investavimo strategijos pakeitimus ir (arba) nustatytų mokesčių bei atskaitymų iš pensijų turto pakeitimus;
- 14.11. Pensijų fondo dalyvio prašymu atskleisti visą su juo susijusią ir jam reikalingą informaciją, kai teisės aktai numato Pensijų fondo dalyvio teisę gauti tokią informaciją;
- 14.12. informaciją apie Pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje sukaupto pensijų turto dydį, pensijų išmokas ir kitą su Pensijų fondo dalyviu susijusią informaciją, kurios atskleidimas gali padaryti žalą šiam asmeniui, laikyti paslapyje ir naudoti tik LR teisės aktuose nustatytais tikslais;
- 14.13. informuoti Pensijų fondo dalyvį ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius iki jo senatvės pensijos amžiaus sukakties apie galimybę gauti pensijų išmoką arba nukelti išmokos mokėjimo pradžią;
- 14.14. vykdyti kitas LR teisės aktuose, šiose Taisyklėse ir Sutartyje nustatytas pareigas.

## **V SKYRIUS PENSIJŲ KAUPIMO SUTARTIS**

15. Prieš asmeniui sudarant Sutartį, jis turi būti supažindintas su šiomis Taisyklėmis.
16. Sutartis sudaroma raštu. Patvirtinimai, atlikti Pensijų kaupimo bendrovės internetinėje svetainėje, yra laikomi elektroniniais parašais, kurie turės tokią pat teisinę galią, kaip ir parašai rašytiniuose (popieriniuose) dokumentuose.
17. Sutartis įsigalioja nuo pirmosios įmokos įmokėjimo į asmeninę pensijų sąskaitą ir galioja neterminuotai.
18. Sutartyje turi būti numatyta Pensijų fondo dalyvio teisė LR teisės aktų nustatyta tvarka vienašališkai nutraukti Sutartį.
19. Sutarties šalys negali nustatyti tokių sąlygų, kurios pablogintų Pensijų fondo dalyvio padėtį, palyginti su ta, kurią nustato LR teisės aktai.
20. Sutartis yra keičiama pakeitus šias Taisykles. Šių Taisyklių XVII skyriuje ir LR teisės aktuose nustatyta tvarka keičiant šias Taisykles, kartu yra keičiama ir Sutartis.
21. Sutarties galiojimas pasibaigia šių Taisyklių 7 punkte numatytais atvejais.
22. Pensijų kaupimo bendrovė neturi teisės nutraukti Sutarties be Pensijų fondo dalyvio sutikimo, išskyrus PSPKĮ nustatytus atvejus.
23. Pensijų kaupimo bendrovė turi tvarkyti pensijų fondų dalyvių ir asmenų, gaunančių pensijų išmokas, sąrašus. Šių sąrašų duomenys yra slapti ir kiekvieno pensijų fondo sąrašai tvarkomi atskirai.

## **VI SKYRIUS PENSIJŲ SĄSKAITA**

24. Sudarius Sutartį, Pensijų kaupimo bendrovė Pensijų fondo dalyviui atidaro asmeninę pensijų sąskaitą.
25. Pensijų kaupimo bendrovė vadovaujasi LR teisės aktais atidarydama, tvarkydama ir uždarydama pensijų sąskaitas, įrašydama į jas Pensijų fondo vienetus.
26. Pensijų sąskaitą sudaro šie parametrai: Pensijų fondo vienetų kodas (jį suteikia Pensijų kaupimo bendrovė savo nuožiūra), sąskaitų tvarkytojo kodas, sąskaitos numeris, Pensijų fondo vienetų savininko asmens kodas, vardas, pavardė ir gyvenamosios vietos adresas.
27. Informacija apie pensijų sąskaitas yra slapta. Pensijų kaupimo bendrovė informaciją apie likučius pensijų sąskaitose turi teisę teikti tik pensijų sąskaitos turėtojui ir jo nurodytiems asmenims, o kitiems asmenims - tik LR teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka.
28. Pensijų kaupimo bendrovė tam pačiam pensijų fondo dalyviui viename pensijų fonde gali atidaryti tik vieną asmeninę pensijų sąskaitą.
29. Pensijų fondo vienetų likutis pensijų sąskaitose gali būti tik teigiamas arba lygus nuliui.
30. Įrašai asmeninėse pensijų sąskaitose be jų savininkų sutikimo gali būti daromi tik LR teisės aktuose nustatytais atvejais, taip pat atitaisant klaidas.
31. Pensijų sąskaita uždaroma:
  - 31.1. Pensijų fondo dalyviui perėjus į kitą pensijų fondą. Pensijų sąskaita uždaroma tą pačią dieną, kai Pensijų fondo dalyviui priklausančios piniginės lėšos yra pervedamos į kito pensijų fondo pinigų sąskaitą ir (ar) finansinės priemonės yra perduotos kitam pensijų fondui;
  - 31.2. Pensijų kaupimo bendrovei įvykdžius savo įsipareigojimus Pensijų fondo dalyviui, t.y. jam sulaukus pensinio amžiaus). Pensijų sąskaitos uždarymo data turi sutapti su paskutinės išmokos išmokėjimo data;
  - 31.3. Pensijų fondo dalyviui mirus ir įpėdiniams įgyvendinus savo teises į paveldėtą turtą. Pensijų sąskaitos uždarymo data turi sutapti su paskutinės pinigų sumos pervedimo paveldėtojams data;
  - 31.4. Pensijų fondo dalyviui LR teisės aktų nustatyta tvarka nutraukus Sutartį ir neperėjus į kitą pensijų fondą. Pensijų sąskaitos uždarymo data turi sutapti su paskutinės pinigų sumos pervedimo Pensijų fondo dalyviui data.
32. Pensijų kaupimo bendrovė saugo visus dokumentus, kurių pagrindu buvo padaryti įrašai pensijų sąskaitose.
33. Pensijų fondo vienetai apskaitomi laikantis dvigubo buhalterinio įrašo, privalomo visų operacijų registravimo, atskiros kiekvieno pensijų fondo apskaitos, apskaitos atskirties, skaidrumo ir vienašališkumo principų.

## **VII SKYRIUS PENSIJŲ FONDO GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ, PENSIJŲ FONDO VIENETO VERTĖ IR JOS SKELBIMAS**

34. Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertė (toliau - **GAV**) apskaičiuojama kaip Pensijų fondo turto vertės ir finansinių įsipareigojimų vertės skirtumas.
35. Pensijų fondo GAV turi būti apskaičiuojama tam, kad būtų galima nustatyti Pensijų fondo vienetų vertę.

36. Pensijų fondo vieneto (jo dalies) vertė išreiškiama eurais (toliau – **Eur**). Pensijų fondo vieneto vertė nustatoma padalijus Pensijų fondo GAV iš viso Pensijų fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų Pensijų fondo vienetų vertė visada yra lygi Pensijų fondo GAV. Pensijų fondo vieneto (jo dalių) vertė yra nustatoma keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles.
37. Pradinė Pensijų fondo vieneto vertė – 1,00 Eur.
38. Pensijų fondo gryųjų aktyvų vertė apskaičiuojama ir Pensijų fondo vienetų vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną iki sekančios dienos ir skelbiama ne vėliau kaip iki 17:00 val. Pensijų kaupimo bendrovės interneto svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt).
39. GAV vertinimo valiuta - Eur. Apskaičiuojant GAV užsienio valiuta, turto ir įsipareigojimų vertė nustatoma pagal apskaitoje taikomą Eur ir užsienio valiutos santykį, galiojantį vertinimo dieną, nustatytą Pensijų kaupimo bendrovės apskaitos politikoje, vadovaujantis LR finansinės apskaitos įstatymu.
40. Pensijų fondo turtas ir įsipareigojimai turi būti įvertinami tikrąja verte, vadovaujantis LR teisės aktų nustatyta tvarka ir Pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondų GAV skaičiavimo metodika bei gryųjų aktyvų vertės skaičiavimo procedūromis. Vertinant gryuosius aktyvus vadovujamasi tokiais principais:
  - 40.1. finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą tos priemonės uždarymo kainą arba, jei uždarymo kainos nėra – pagal viešai paskelbtą vidutinę rinkos kainą, tos reguliuojamos rinkos ir (arba) daugiašalės prekybos sistemos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, regularumu ir dažnumu, išskyrus atvejus, nustatytus Lietuvos banko patvirtintoje Gryųjų aktyvų skaičiavimo metodikoje;
  - 40.2. finansinių priemonių, kuriomis neprekiuojama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal Pensijų kaupimo bendrovės patvirtintas GAV skaičiavimo procedūras;
  - 40.3. kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos) vertinami pagal kolektyvinio investavimo subjekto nustatytą GAV arba paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą;
  - 40.4. terminuoti indėliai bankuose vertinami amortizuota savikaina;
  - 40.5. grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose, išskyrus terminuotuosius indėlius, vertinami nominaliąja verte;
  - 40.6. kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

## **VIII SKYRIUS PENSIJŲ ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA**

41. Pensijų įmokos mokamos į Sutartyje nurodytą Pensijų fondo banko sąskaitą. Pensijų įmokos mokamos tik pinigais. Pensijų įmokos mokamos tik Eur.
42. Pensijų įmokos gali būti mokamos periodiškai ir (ar) neperiodiškai, Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais.
43. Pensijų kaupimo bendrovės valdyba turi teisę nustatyti minimalius periodinių ir neperiodinių pensijų įmokų dydžius. Galiojantys minimalūs pensijų įmokų dydžiai skelbiami interneto svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt).
44. Jeigu Pensijų fondo dalyvis, sudaręs Sutartį, per 3 mėnesius nuo Sutarties sudarymo nesumoka pirmos įmokos į pensijų sąskaitą, tai Sutartis laikoma neįsigaliojusia, o Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę pensijų sąskaitą, atidarytą Pensijų fondo dalyvio vardu, uždaryti.

45. Įmokų mokėjimo nutraukimas ar kiti mokėjimo pažeidimai negali būti pagrindas nutraukti Sutartį ar apriboti Pensijų fondo dalyvių nuosavybės teisę į pensijų turtą.
46. Darbdavys gali mokėti visą įmoką į darbuotojo pensijų sąskaitą ar jos dalį darbuotojo naudai.
47. Kai įmokas moka ne pats Pensijų fondo dalyvis, įmokos tampa jo nuosavybe nuo to momento, kai į Pensijų fondo vienetus konvertuotos įmokos įrašomos į jo pensijų sąskaitą.
48. Pensijų išmokos sutartį sudariusio Pensijų fondo dalyvio vardu negali būti mokamos pensijų įmokos. Pensijų fondo turtas, susidaręs iš lėšų, Pensijų fondo dalyvio vardu pervestų Pensijų fondui po pensijų išmokos sutarties su Pensijų fondo dalyviu sudarymo, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka turi būti išmokamas Pensijų fondo dalyviui (jeigu pensijų išmokos jau išmokėtos) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo arba pridėdamas prie mokėtinų pensijų išmokų (jeigu jos dar neišmokėtos).

## IX SKYRIUS PINIGINIŲ LĖŠŲ IR PENSIJŲ FONDO VIENETŲ KONVERTAVIMAS

49. Pensijų fondo vienetai išreiškia Pensijų fondo dalyviui priklausančią pensijų turto dalį.
50. Mokamos pensijų įmokos, taip pat lėšos, pervestos iš kito pensijų fondo, iš kurio atėjo Pensijų fondo dalyvis, į Pensijų fondą, turi būti konvertuojamos į Pensijų fondo vienetus, o Pensijų fondo vienetai - įrašomi į pensijų sąskaitą.
51. Pinigai į Pensijų fondo vienetus konvertuojami kitą darbo dieną po piniginių lėšų gavimo į Pensijų fondo sąskaitą dienos. Pensijų įmokos, į Pensijų fondo sąskaitą įskaitytos nedarbo dieną, laikomos gautomis pirmą po pinigų įskaitymo einančią darbo dieną.
52. Pinigai konvertuojami į Pensijų fondo vienetus Pensijų fondo vieneto verte, esančia pinigų gavimo į Pensijų fondą dieną (Pensijų fondo vienetų (jų dalių) vertė apskaičiuojama šių Taisyklių VII skyriuje nustatyta tvarka).
53. Konvertuojant pinigines lėšas į Pensijų fondo vienetus, Pensijų fondo vienetų skaičius gali būti išreiškiamas sveikosiomis ir trupmeninėmis dalimis 4 skaičių po kablelio tikslumu.
54. Kai Pensijų fondo dalyvis ateina iš kitos valdymo įmonės valdomo pensijų fondo, pinigai į Pensijų fondo vienetus konvertuojami ne vėliau kaip kitą darbo dieną po lėšų gavimo į Pensijų fondą dienos. Pinigai turi būti konvertuoti į Pensijų fondo vienetus tokia atitinkamo Pensijų fondo vienetų verte, kokia ji yra pinigų gavimo į Pensijų fondą dieną.
55. Kai Pensijų fondo dalyvis pereina į Pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą, Pensijų fondo vienetai konvertuojami į kito pensijų fondo vienetus ne ankstesnės negu naujos pensijų kaupimo sutarties pasirašymo ir ne vėlesnės negu naujos pensijų kaupimo sutarties įsigaliojimo dienos pensijų fondų vienetų vertėmis. Jeigu pasirašyta nauja pensijų kaupimo sutartis pateikiama Pensijų kaupimo bendrovei iki svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt) nustatytos darbo dienos konkrečios valandos (angl. *cut-off time*), vieno pensijų fondo vienetai konvertuojami į kito fondo vienetus tos pačios dienos fondų vienetų verte, o po nustatytos valandos – kitos darbo dienos fondų vienetų verte. Darbo dienos valanda yra nustatoma ir keičiama Pensijų kaupimo bendrovės valdybos sprendimu ir skelbiama interneto svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt). Lėšos iš Pensijų fondo į kitą pensijų fondą pervedamos ne vėliau kaip per 7 darbo dienas.
56. Pensijų fondas turi savo Pensijų fondo vienetus, kurie (jų dalys) neturi nominalios vertės.
57. Pensijų kaupimo bendrovė, sudariusi su Pensijų fondo dalyviu pensijų išmokos sutartį, kitą darbo dieną pensijų sąskaitoje įrašytus Pensijų fondo vienetus konvertuoja į pinigus pensijų išmokos sutarties sudarymo dienos vienetų verte. Nuo Pensijų fondo vienetų konvertavimo į pinigus dienos, iš pensijų sąskaitos nėra daromi jokie šiose Taisyklėse numatyti atskaitymai, nebent LR teisės aktai nustato kitaip.

58. Jeigu šiose Taisyklėse, PSPKĮ, ar kituose LR teisės aktuose nustatytais atvejais turi būti išmokamos ar pervedamos Pensijų fondo dalyvio sukauptos lėšos ar jų dalis, Pensijų kaupimo bendrovė, gavusi atitinkamą dokumentą (ar įvykus numatytam juridiniam faktui), ne vėliau kaip kitą darbo dieną Pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje įrašytus Pensijų fondo vienetus konvertuoja į pinigus tos dienos Pensijų fondo vienetų verte ir ne vėliau kaip per 7 darbo dienas juos išmoka arba pveda.
59. Pinigų suma, gauta konvertavus Pensijų fondo vienetus, apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisyklės iki dviejų skaičių po kablelio.
60. Pensijų fondo vienetai gali būti skaidomi į dalis ir Pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje esančių sumų vertė, ir Pensijų fondo GAV gali būti išreiškiamos Pensijų fondo vienetų dalimis.
61. Pensijų kaupimo bendrovė taip pat laikysis ir kitų priežiūros institucijos nustatytų papildomų reikalavimų dėl pensijų įmokų ir į kitą pensijų fondą pervedamų Pensijų fondo dalyviui priklausančių pinigų konvertavimo į pensijų fondo vienetus ir pensijų fondo vienetų konvertavimo į pinigus, jeigu tokie bus nustatyti.
62. Po Pensijų fondo dalyvio mirties jam priklausanti pensijų turto dalis paveldima LR teisės aktų nustatyta tvarka. Kai mirusiam Pensijų fondo dalyviui priklausiusią pensijų turto dalį paveldi to paties Pensijų fondo dalyvis, pensijų sąskaitoje įrašytai paveldimai turto daliai tenkantys Pensijų fondo vienetai į pinigus nekonvertuojami, jeigu Pensijų fondo dalyvis raštu nereikalauja kitaip.

## **X SKYRIUS INVESTAVIMO STRATEGIJA**

63. Pensijų fondo turto investavimo tikslas – užtikrinti ilgalaikį Pensijų fondo augimą, taip padidinant Pensijų fondo dalyvių pensijų sąskaitose sukaupto turto perkamąją galią ilguoju laikotarpiu.
  64. Pensijų fondo investavimo strategija remiasi prielaida, pagrįsta daugelio Pensijų fondo dalyvių ilgalaikiu investavimo laikotarpiu, todėl iki 100 proc. Pensijų fondo grynujų aktyvų lėšų gali būti investuojama akcijų turto klasėje, prisiimant su tuo susijusią riziką ir siekiant aukštesnio pelningumo ilguoju laikotarpiu. Taip investuojant specializacija geografinėje zonoje ar pramonės šakoje nebus taikoma.
  65. Pensijų fondo turtą gali sudaryti:
    - 65.1. perleidžiamieji vertybiniai popieriai ar pinigų rinkos priemonės;
    - 65.2. indeksus sekančių kolektyvinio investavimo subjektų ir biržoje prekiaujamų fondų atitinkančių PSPKĮ reikalavimus, investiciniai vienetai ar akcijos.
    - 65.3. ne ilgiau kaip 12 mėnesių padėti indėliai, kuriuos galima atsiimti pareikalavus, esantys kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra Europos Sąjungos (toliau - **ES**) valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažiau griežta negu ES;
    - 65.4. pinigai;
    - 65.5. išvestinės finansinės priemonės, kurios gali būti naudojamos tik apsidraudimo tikslais (valiutos ir palūkanų rizikai valdyti).
- Pensijų fondo turtas nėra tiesiogiai investuojamas į akcijas, skolos vertybinius popierius, alternatyvius investicinius fondus, aktyviai valdomus investicinius fondus ar kitas finansines priemones.
66. Pensijų fondo turtas gali būti investuojamas tik į tokius perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones ir biržoje prekiaujamų fondų vienetus ar akcijas:
    - 66.1. kurie yra įtraukti į prekybą rinkose, kurios pagal LR teisės aktų reikalavimus yra laikomos reguliuojamomis ir veikiančiomis ES valstybėse narėse;

66.2. kurie yra įtraukti į prekybą prekybos sistemoje, veikiančioje pagal nustatytas taisykles ir esančioje Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje, kuri nėra ES valstybėse narė;

Prisijungus naujoms valstybėms narėms ar išstojus dabartinėms, taip pat pasikeitus nurodytų vertybinių popierių biržų pavadinimams, atitinkamai gali būti keičiami ir Pensijų fondo turto investavimo regionai ir biržos.

67. Pensijų fondo lėšos investuojamos pirmenybę teikiant investicijoms eurais, tačiau gali būti investuojamos ir kitomis pasaulio valiutomis.
68. Pensijų kaupimo bendrovė, vykdydama investicinį sprendimą ar perduodama jį vykdyti kitam subjektui, veikia geriausiomis Pensijų fondui ir jo dalyviams sąlygomis bei jų interesais ir vadovaujasi LR ir/ar ES teisės aktais bei Pensijų kaupimo bendrovės patvirtintomis Investicinių sprendimų vykdymo politika bei Investicinių sprendimų priėmimo ir vykdymo tvarka. Investicinius sprendimus dėl Pensijų fondo turto priima ir vykdo Pensijų kaupimo bendrovės valdybos sprendimu suformuotas investicijų valdymo komitetas.
69. Atsižvelgiant į Pensijų fondo investavimo strategiją, Pensijų kaupimo bendrovė naudoja Pensijų fondo lyginamąjį indeksą, kuris sudaro galimybę tinkamai vertinti Pensijų fondo finansinius rezultatus. Pensijų fondo lyginamasis indeksas yra skelbiamas Pensijų kaupimo bendrovės interneto svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt). Pensijų fondo lyginamasis indeksas padeda įvertinti Pensijų fondo finansinius rezultatus bei Pensijų fondo turto valdymo efektyvumą. Duomenys apie Pensijų fondo ir lyginamojo indekso rezultatus pateikiami Pensijų kaupimo bendrovės veiklos ir finansinėse ataskaitose, taip pat - skelbiant Pensijų fondo finansinius rezultatus.
70. Vertindama Pensijų fondo rizikas, Pensijų kaupimo bendrovė turi įvertinti visas rizikas ir visas pensijų turto pozicijas, įskaitant nelikvidžias.
71. Investavimo riziką kelia įvairūs veiksniai, dėl kurių įtakos Pensijų fondo turto vertė gali sumažėti arba padidėti. Pensijų kaupimo bendrovė siekia užtikrinti, kad rizika, su kuria susiduria ar gali susidurti Pensijų fondas, būtų valdoma nuolat ir neviršytų limitų, nustatytų teisės aktuose bei šių Taisyklių X skyriuje.
72. Investuodama Pensijų fondo turtą Pensijų kaupimo bendrovė vertina šias rizikas:
- 72.1. *Rinkos svyravimų riziką.* Tai yra pagrindinė rizika, daranti tiesioginę įtaką Pensijų fondo investicijų portfelio verčių pokyčiams. Visos rinkos vertė gali sumažėti ar padidėti dėl kintančių palūkanų normų, naujo priežiūros institucijų nustatyto reglamentavimo, pasikeitusių ekonominių sąlygų ar kitų priežasčių. Pensijų kaupimo bendrovė valdydama šią riziką Pensijų fondo turtą paskirsto tarp skirtingų turto klasių, regionų ir ekonomikos sektorių;
- 72.2. *Palūkanų normos riziką.* Daugelis fiksuoto pajamingumo skolos vertybinių popierių yra susiję su rizika, kad jų vertė gali sumažėti ar padidėti dėl pakeistų palūkanų normų, t.y. investicijų vertė mažėja didėjant palūkanų normoms ir atvirkščiai – investicijų vertė didėja, kai palūkanų normos mažėja. Pensijų kaupimo bendrovė valdydama šią riziką gali naudoti išvestines finansines priemones, o taip pat - Pensijų Fondo turtą paskirsto tarp įvairių fiksuoto pajamingumo skolos vertybinių popierių indeksus sekančių kolektyvinio investavimo subjektų;
- 72.3. *Infliacijos riziką.* Padidėjus infliacijai, Pensijų fondo vieneto perkamoji galia atitinkamai mažėja. Valdydama šią riziką, Pensijų kaupimo bendrovė gali investuoti į obligacijų, kurių vertė yra susijusi su infliacijos tempais, indeksus sekančius kolektyvinio investavimo subjektus;
- 72.4. *Likvidumo riziką.* Rizika patirti nuostolius dėl santykinai mažo rinkos likvidumo, kuris gali neleisti parduoti Pensijų fondo turtą norimu laiku ir už norimą kainą arba apskritai atima galimybę parduoti turimą turtą (investicijas). Siekiant sumažinti likvidumo riziką, Pensijų

- kaupimo bendrovė investuoja į vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, kurioms būdingas didelis likvidumas;
- 72.5. *Valiutų kursų svyravimų riziką.* Jei Pensijų fondo investicijų portfelyje yra vertybinių popierių užsienio valiuta, tai, keičiantis valiutos, kuria investuota, kursui Eur atžvilgiu, kinta ir investicijų vertė. Pensijų kaupimo bendrovė, valdydama valiutų kursų svyravimo riziką, turi teisę naudoti išvestines finansines priemones; investuojant į akcijų turto klasę, valiutų rizikos premija yra dalis visos tam tikro regiono akcijų rizikos premijos, todėl siekiant pilnai išnaudoti tokios rinkos potencialą ilguoju laikotarpiu, atskirų regionų akcijų rinkų valiutos rizika nėra draudžiama. Obligacijų rinkose, Pensijų kaupimo bendrovė gali rinktis apdrausti valiutos riziką naudodama išvestines finansines priemones;
- 72.6. *Kredito riziką.* Tai rizika patirti nuostolių dėl emitento nesugebėjimo įvykdyti savo skolinių įsipareigojimų. Siekiant sumažinti šią riziką, Pensijų kaupimo bendrovė investuoja į indeksus sekančius kolektyvinio investavimo subjektus, kuriuos sudaro didelis skaičius skirtingų emitentų skolos vertybinių popierių, taip pat didžioji dalis su skolos vertybiniais popieriais susijusių investicijų nukreipiama į mažos rizikos (t.y., turinčių aukštą kredito reitingų agentūrų suteiktą reitingą) emitentų vertybinius popierius;
- 72.7. *Sandorio šalies ir atsiskaitymų rizika.* Galimi nuostoliai dėl sandorio šalies nesugebėjimo įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, Pensijų kaupimo bendrovė sudaro sandorius su patikimomis ir gerą reputaciją turinčiomis finansų institucijomis.
73. Pensijų kaupimo bendrovė, vadovaudamasi jos vidiniais dokumentais nustatytu rizikos vertinimo procesu ir procedūromis, nuolat vertina ir kontroliuoja Pensijų fondo riziką.
74. Investuodama Pensijų fondo turtą Pensijų kaupimo bendrovė laikosi visų teisės aktuose nustatytų diversifikavimo ir kitokių investavimo apribojimų. Pensijų fondo investicijų portfelis 6 mėnesius nuo šių Taisyklių įsigaliojimo dienos gali neatitikti šiame punkte numatytų apribojimų. Pensijų fondo atitikimas nustatytiems turto klasių proporcijų reikalavimams tikrinamas kiekvieną Pensijų fondo vertės skaičiavimo dieną.
75. Vertinant ir valdant Pensijų Fondo riziką yra skaičiuojami bei analizuojami statistiniai rizikos rodikliai (pasirinktinai – standartinis nuokrypis, beta koeficientas, indekso sekimo paklaida, IR (angl. *information ratio*) rodiklis ir kiti rizikos parametrai) bei tikrinami visi esami arba numatomi rizikos ribojimų pažeidimai, siekiant užtikrinti, kad būtų greitai imtasi tinkamų veiksmų jiems ištaisyti, vadovaujantis šiomis Taisyklėmis ir Pensijų kaupimo bendrovės patvirtintomis vidaus tvarkomis, reglamentuojančiomis Pensijų fondų rizikos valdymą.
76. Investavimo strategiją, jos įgyvendinimą ir tinkamumą Pensijų kaupimo bendrovė peržiūri ir įvertina ne rečiau kaip 1 kartą per 3 metus. Prireikus, investavimo strategija turi būti keičiama.

## XI SKYRIUS PENSIJŲ FONDO DEPOZITORIUMAS

77. Pensijų fondo turtas yra saugomas viename depozitoriume: AB SEB banke, juridinio asmens kodas 112021238; buveinės adresas Konstitucijos pr. 24, 08105 Vilnius, Lietuva (toliau – **Depozitoriumas**).
78. Depozitoriumas privalo:
- 78.1. veikti Pensijų fondo dalyvių naudai;
- 78.2. užtikrinti, kad Pensijų fondo vienetų vertė būtų skaičiuojama pagal LR teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimus;
- 78.3. vykdyti Pensijų kaupimo bendrovės nurodymus, jei jie neprieštarauja LR teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimams;

- 78.4. užtikrinti, kad Pensijų fondo turtas būtų naudojamas pagal LR teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimus;
  - 78.5. užtikrinti, kad lėšų ir Pensijų fondo vienetų konvertavimas vyktų pagal LR teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimus;
  - 78.6. apie visus pastebėtus LR teisės aktų ir (arba) šių Taisyklių pažeidimus raštu pranešti priežiūros institucijai ir Pensijų kaupimo bendrovės valdybai;
  - 78.7. pateikti Pensijų kaupimo bendrovei visus dokumentus, reikalingus finansinėms atskaitoms sudaryti;
  - 78.8. vykdyti kitas LR teisės aktuose ir sutartyje su Pensijų kaupimo bendrove nustatytas pareigas.
79. Depozitoriumas atsako Pensijų fondo dalyviams ir (arba) Pensijų kaupimo bendrovei už žalą dėl aukščiau nurodytų pareigų neatlikimo ar netinkamo atlikimo.
80. Jeigu Pensijų kaupimo bendrovės licencijos galiojimas panaikinamas ar stabdomas ir dėl to Pensijų kaupimo bendrovė praranda teisę valdyti Pensijų fondą, o kitai valdymo įmonei teisės ir pareigos, atsirandančios iš pensijų kaupimo sutarčių, neperduodamos, tai Pensijų kaupimo bendrovė privalo pranešti Depozitoriumui apie jos licencijos galiojimo panaikinimą ar sustabdymą. Tokiu atveju teises ir pareigas, atsirandančias iš pensijų kaupimo sutarčių, laikinai perima Depozitoriumas, kuris turi visas Pensijų kaupimo bendrovės teises ir pareigas, jeigu LR teisės aktai ar šios Taisyklės nenustato kitaip.
81. Depozitoriumas negali kartu verstis ir valdymo įmonės veikla, išskyrus šių Taisyklių 80 punkte numatytą atvejį.
82. Depozitoriumas turi teisę perduoti savo funkcijas ar jų dalį kitiems depozitoriumams, tačiau tai jo neatleidžia nuo atsakomybės.
83. Depozitoriumo teisės, pareigos ir Depozitoriumui taikomi ir kiti reikalavimai yra nustatyti LR kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme ir 2015 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2016/438, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB nuostatos dėl depozitoriumų pareigų (OL 2016 L 78, p. 11).
84. Pensijų kaupimo bendrovė Depozitoriumą gali pakeisti tik tuo atveju, jeigu priežiūros institucija tam išdavė leidimą.
85. Jeigu Depozitoriumas nesilaiko teisės aktų reikalavimų, nevykdo savo įsipareigojimų ar netinkamai juos vykdo, priežiūros institucija, siekdama užtikrinti Pensijų fondo dalyvių teises, gali nurodyti Pensijų kaupimo bendrovei nutraukti su Depozitoriumu sudarytą sutartį ir sudaryti naują sutartį su kitu depozitoriumu.

## **XII SKYRIUS**

### **PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVĖS TEISĖ DALĮ SAVO FUNKCIJŲ PAVESTI KITAI ĮMONEI**

86. Pensijų kaupimo bendrovė, siekdama veiksmingesnio pensijų turto valdymo, teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis turi teisę dalį savo funkcijų, susijusių su pensijų turto valdymu, pavesti kitiems asmenims, turintiems teisę teikti atitinkamas paslaugas. Pensijų kaupimo bendrovė, pavesdama kitam asmeniui atlikti dalį savo funkcijų, privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta nepateisinamos veiklos rizikos. Įstatymų nustatyta tvarka Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę pavesti atlikti kitiems asmenims šias savo funkcijas:
- 86.1. administravimas: buhalterinės apskaitos tvarkymas, grynujų aktyvų skaičiavimas, pajamų paskirstymas, Pensijų fondo vienetų vertės nustatymas, jų išleidimas ir išpirkimas Pensijų fondo lygyje, atsiskaitymas sandorių pagrindu, duomenų apie atliktas operacijas saugojimas;

- 86.2. kitas funkcijas, kurias pagal teisės aktus Pensijų kaupimo bendrovė turi teisę pavesti atlikti kitiems asmenims.

### **XIII SKYRIUS PENSIJŲ FONDO DALYVIO PERĖJIMAS Į KITĄ PENSIJŲ FONDĄ**

87. Pensijų fondo dalyvis turi teisę PSPKĮ nustatyta tvarka pereiti į kitą Pensijų kaupimo bendrovės ar kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą. Pensijų fondo dalyvio perėjimas iš Pensijų fondo į kitą pensijų fondą vyksta laikantis sąlygų, numatytų šiose Taisyklėse, ir to pensijų fondo, į kurį pereina, taisyklėse.
88. Pensijų fondo dalyvio perėjimo į kitą pensijų fondą išlaidas dengia Pensijų kaupimo bendrovė.
89. Pensijų fondo dalyvis turi teisę nemokamai (nedarant jokių atskaitymų) pereiti į kitą Pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą ar į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą.
90. Pensijų fondo dalyviui pareiškus norą pereiti į kitą pensijų fondą, Pensijų kaupimo bendrovės akcininkai, organų nariai ar įmokų mokėtojai negali tiesiogiai ar netiesiogiai riboti šios Pensijų fondo dalyvio teisės.
91. Pensijų kaupimo bendrovė perveda priimančiajai valdymo įmonei sumą, gautą Pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje įrašytus Pensijų fondo vienetus konvertavus į pinigus. Pensijų kaupimo bendrovė Pensijų fondo dalyviui priklausančias lėšas priimančiajai valdymo įmonei perveda tik po to, kai dalyvis pateikia Pensijų kaupimo bendrovei pensijų kaupimo sutartį, sudarytą su priimančiąja valdymo įmone.
92. Jeigu Pensijų fondo dalyvis pereina į kitą Pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, tai jam priklausančios lėšos pervedamos į tą pensijų fondą, į kurį jis pereina šių Taisyklių 88 ir 89 punktuose nustatyta tvarka.

### **XIV SKYRIUS PENSIJŲ IŠMOKOS**

93. Pensijų fondo dalyvis įgyja teisę į pensijų išmokas, kai jam sukanka amžius, kuris yra 5 metais mažesnis už pensinį amžių, nustatytą valstybinei socialinio draudimo senatvės pensijai gauti.
94. Pensijų fondo dalyvis, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pripažintas nedarbingu ar iš dalies darbingu, įgyja teisę į pensijų išmokas nuo darbingumo lygio nustatymo (invalidumo pripažinimo) dienos.
95. Pensijų fondo dalyvis, įgijęs teisę į pensijų išmoką, turi teisę nukelti pensijų išmokos mokėjimo pradžią. Šio termino nukėlimo laikotarpiu toks asmuo lieka Pensijų fondo dalyviu. Pensijų fondo dalyviui nesikreipiant į Pensijų kaupimo bendrovę dėl pensijų išmokos mokėjimo yra laikoma, kad Pensijų fondo dalyvis pasinaudojo teise nukelti išmokos mokėjimo pradžią.
96. Pensijų fondo dalyvio pasirinkimu pensijų išmokos gali būti mokamos:
- 96.1. išmokant vienu kartu (vienkartine pensijų išmoka);
- 96.2. dalimis (periodinė pensijų išmoka – Pensijų fondo vienetai išperkami dalimis ir išmokami su Pensijų fondo dalyviu sutartomis ir pensijų išmokų sutartyje nustatytais dalimis nustatytu reguliarumu);
- 96.3. nuperkant anuitetą gyvybės draudimo įmonėje.
97. Anuitetas perkamas Pensijų fondo dalyvio pasirinktoje įmonėje, vykdančioje gyvybės draudimo veiklą, už Pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotas sumas. Pensijų anuitetas įgyjamas, kai Pensijų fondo dalyvis pasirašo draudimo sutartį su pensijų anuitetų mokėtoju. Pensijų anuitetų mokėtoju gali būti tik gyvybės draudimą vykdanči draudimo įmonė.

98. Pensijų išmokos mokamos, kai Pensijų fondo dalyvis ir Pensijų kaupimo bendrovė sudaro pensijų išmokos sutartį dėl pensijų išmokų mokėjimo būdo ir terminų.
99. Pensijų išmokų mokėjimo būdą pasirenka Pensijų fondo dalyvis.
100. Pensijų kaupimo bendrovė turi ne vėliau negu prieš sudarant pensijų išmokos sutartį pranešti Pensijų fondo dalyviui apie būtinybę pasirinkti pensijų išmokos mokėjimo būdą.
101. Pensijų išmokos turi būti pradedamos mokėti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Pensijų fondo dalyvio kreipimosi ir dokumentų, patvirtinančių Pensijų fondo dalyvio teisę į pensijų išmokas, pateikimo Pensijų kaupimo bendrovei dienos.
102. Iš pensijų sąskaitos gali būti daromos tik tos išmokos, kurios yra numatytos šiose Taisyklėse ir PSPKJ.

## **XV SKYRIUS ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO**

103. Iš pensijų turto gali būti daromi šie atskaitymai (maksimalūs dydžiai):
  - 103.1. mokestis Pensijų kaupimo bendrovei už Pensijų fondo valdymą;
  - 103.2. mokestis depozitoriumui;
  - 103.3. mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju;
  - 103.4. kitos išlaidos, dengiamos iš pensijų turto.
104. Metinis pensijų turto valdymo mokestis, kuris išskaičiuojamas iš pensijų turto ir yra ne didesnis nei 0,60 proc. nuo vidutinės metinės Pensijų fondo GAV. Pensijų turto valdymo mokestis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo pensijų turto. Pensijų turto valdymo mokestis už 1 dieną skaičiuojamas pensijų turto valdymo mokestį padalinant iš faktinio metų kalendorinių dienų skaičiaus.
105. Tikslų metinio pensijų turto valdymo mokesčio dydį nustato Pensijų kaupimo bendrovės valdyba. Informacija Pensijų fondo dalyviams apie valdymo mokesčio dydį pateikiama Pensijų kaupimo bendrovės internetinėje svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt).
106. Mokestis depozitoriumui yra ne didesnis kaip 0,08 proc. nuo vidutinės metinės Pensijų fondo GAV. Depozitoriumo mokestis yra metinis. Jis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo pensijų turto ir pervedamas į depozitoriumo sąskaitą. Maksimalus depozitoriumo mokestis procentais už 1 kalendorinę dieną skaičiuojamas nustatytą depozitoriumo mokestį padalinant iš metinio kalendorinių dienų skaičiaus.
107. Mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju:
  - 107.1. tuo atveju, jeigu Pensijų fondo dalyvis nutraukia Sutartį, nepereinant į kitą pensijų fondą, Pensijų kaupimo bendrovė nuo Pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų sumos atskaito faktines Pensijų kaupimo bendrovės išlaidas, susijusias su pensijų sąskaitos uždarymu ir lėšų pervedimu, kurios negali viršyti 0,5 proc. atsiimamos sumos.
108. Kitų išlaidų, dengiamų iš pensijų turto, sąrašas:
  - 108.1. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams;
  - 108.2. išlaidos už bankines paslaugas;
  - 108.3. Pensijų fondo audito išlaidos;
  - 108.4. bendras maksimalus šiame punkte išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 0,30 proc. nuo vidutinės metinės Pensijų fondo GAV.
109. Pensijų kaupimo bendrovė iš pensijų turto nedengia jokių kitų išlaidų bei neišskaičiuoja jokių kitų atskaitymų, išskyrus atvejus, numatytus šiame straipsnyje. Šiose Taisyklėse numatyti maksimalūs

atskaitymų dydžiai negali būti viršijami, tačiau jie gali būti mažesni. Išskaičiuoti atskaitymai tampa Pensijų kaupimo bendrovės nuosavybe.

110. Visos kitos šiose Taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos turi būti padengiamos iš Pensijų kaupimo bendrovės lėšų.

#### **XVI SKYRIUS INFORMACIJOS PENSIJŲ FONDŲ DALYVIAMS TEIKIMO TVARKA**

111. Pensijų kaupimo bendrovė privalo ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus Sutartyje nustatyta forma pranešti kiekvienam jos valdomo Pensijų fondo dalyviui apie:
- 111.1. sumokėtų pensijų įmokų dydį (nurodyma įmokų mokėtoją ar mokėtojus);
  - 111.2. jo asmeninėje pensijų sąskaitoje apskaičiuoto pensijų turto dydį (į pensijų sąskaitą įrašytų Pensijų fondo vienetų skaičių, jų vertę);
  - 111.3. metinę Pensijų fondo investicijų grąžą;
  - 111.4. išskaitytų mokesčių dydį.
112. Pensijų kaupimo bendrovė Pensijų fondo dalyviui skirtame metiniame pranešime privalo nurodyti vietas, kuriose Pensijų fondo dalyvis gali susipažinti su Pensijų fondo, kuriame jis kaupia pensijų įmokas, ir Pensijų kaupimo bendrovės periodinėmis ataskaitomis.
113. Pensijų kaupimo bendrovė turi užtikrinti, kad Pensijų fondo dalyviui jo pageidavimu būtų:
- 113.1. visada prieinamos periodinės ataskaitos, šios Taisyklės (Pensijų fondo dalyvio prašymu Pensijų kaupimo bendrovė turi padaryti ataskaitų ir Taisyklių kopijas, o mokestis už jas negali viršyti pagaminimo sąnaudų);
  - 113.2. suteikta teisinga ir išsami informacija apie Pensijų fondo dalyvio asmeninėje pensijų sąskaitoje sukaupto turto dydį ir įmokų mokėjimą, Pensijų kaupimo bendrovės ir Pensijų fondo auditoriaus išvadas, investavimo galimybių pasirinkimą, dabartinį finansinių priemonių portfelį, su investicijomis susijusias rizikas ir išlaidas bei kitą šių Taisyklių 111 ir 112 punktuose nurodytą informaciją.
114. Kai Pensijų fondo dalyvis sulaukia pensinio amžiaus, ar įgyja teisę į išmokas kitais LR teisės aktu numatytais atvejais, Pensijų kaupimo bendrovė privalo suteikti jam išsamią informaciją apie išmokų pasirinkimo galimybes.
115. Pensijų kaupimo bendrovė privalo priežiūros institucijos nustatyta tvarka skelbti kiekvieno pensijų fondo vieneto vertę.
116. Pensijų kaupimo bendrovė privalo pagal priežiūros institucijos nustatytus turinio reikalavimus ir tvarką parengti ir pateikti visuomenei ir priežiūros institucijai šias periodines Pensijų fondo veiklos ataskaitas:
- 116.1. kiekvienų finansinių metų ataskaitą – per 4 mėnesius nuo ataskaitinių finansinių metų pabaigos;
  - 116.2. kiekvienų finansinių metų pirmų 6 mėnesių (pusmečio) ataskaitą – per 2 mėnesius nuo ataskaitinio pusmečio pabaigos.
117. Jeigu priežiūros institucija nustatys kitokią privalomą periodinių ataskaitų ir dokumentų pateikimo, detalizuoja kitos informacijos pateikimo tvarką, Pensijų kaupimo bendrovė laikysis šių reikalavimų.
118. Visi kiti pranešimai, kuriuos Pensijų kaupimo bendrovė privalo pateikti asmeniškai Pensijų fondo dalyviui pagal LR teisės aktuose numatytus reikalavimus, pateikiami Sutartyje sutartu informacijos gavimo būdu.

119. Pensijų kaupimo bendrovės interneto svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt) yra pateikiama ši informacija apie Pensijų kaupimo bendrovės buveinės, telefono, e.pašto adreso, interneto svetainės adreso ir sąskaitos numerio banke pasikeitimus bei kita, žemiau nurodyta, informacija:
- 119.1. patvirtintos šios Taisyklės ir jų pakeitimai;
  - 119.2. investavimo rizikų aprašymas;
  - 119.3. periodinės ir finansinės ataskaitos;
  - 119.4. audito išvados, atskaitymai iš pensijų turto ir jų dydžiai;
  - 119.5. kita informacija ir (arba) pranešimai, nenurodyti šiose Taisyklėse.

## **XVII SKYRIUS TAISYKLIŲ PAKEITIMAI**

120. Šių Taisyklių pakeitimus ir (ar) atnaujinimus tvirtina Pensijų kaupimo bendrovės valdyba.
121. Šių Taisyklių pakeitimai ir (ar) atnaujinimai laikomi priimtais, kai juos patvirtina priežiūros institucija. Taisyklių nuostatos taip pat gali būti pakeistos pensijų kaupimo sutarčių, sudarytų pagal šias Taisykles, šalių susitarimu.
122. Pakeitus šias Taisykles, laikoma, kad be atskiro susitarimo yra pakeičiamos ir atitinkamos pensijų kaupimo sutartys, sudarytos pagal šias Taisykles.
123. Pensijų kaupimo bendrovė privalo Sutartyje Pensijų fondo dalyvio pasirinktu būdu (raštu arba e.paštu) informuoti kiekvieną Pensijų fondo dalyvį apie šių Taisyklių pakeitimus ne vėliau kaip prieš 20 kalendorinių dienų iki pakeitimų įsigaliojimo, išskyrus, kai LR teisės aktai nustato kitaip. Šių Taisyklių pakeitimai įsigalioja praėjus 30 kalendorinių dienų nuo jų patvirtinimo priežiūros institucijoje.
124. Šių Taisyklių pakeitimai taikomi visiems Pensijų fondo dalyviams ir pensijų įmokų mokėtojams.

## **XVIII SKYRIUS PENSIJŲ FONDO PANAIKINIMAS IR JUNGIMAS**

125. Pensijų fondas gali būti panaikinamas tik Pensijų kaupimo bendrovės valdybos arba teismo sprendimu.
126. Pensijų fondas gali būti panaikinamas Pensijų kaupimo bendrovės valdybos sprendimu, kai yra bent viena iš šių sąlygų:
- 126.1. Pensijų kaupimo bendrovė yra įvykdžiusi visus įsipareigojimus jos valdomo Pensijų fondo dalyviams;
  - 126.2. visi Pensijų fondo dalyviai pereina į kitą pensijų fondą;
  - 126.3. Pensijų kaupimo bendrovė yra likviduojama arba reorganizuojama.
127. Apie sprendimą panaikinti Pensijų fondą Pensijų kaupimo bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos turi pranešti Pensijų fondo dalyviams, įmokų mokėtojams ir priežiūros institucijai bei paskelbti savo interneto svetainėje [www.goindex.lt](http://www.goindex.lt).
128. Jeigu Pensijų fondo dalyvis per 3 mėnesius nuo informacijos apie Pensijų kaupimo bendrovės priimtą sprendimą panaikinti Pensijų fondą išsiuntimo dalyviui dienos pareiškia norą pereiti į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą, į kitą pensijų fondą jis turi būti perkeliamas nedarant jokių atskaitymų.
129. Jeigu Pensijų fondas panaikinamas ir Pensijų kaupimo bendrovės teisės ir įsipareigojimai pagal pensijų kaupimo sutartis neperduodami kitai valdymo įmonei, tai panaikinto Pensijų fondo pensijų turtas padalijamas Pensijų fondo dalyviams proporcingai jų pensijų sąskaitose įrašytų Pensijų fondo vienetų

kiekiui pagal jo būklę sprendimo panaikinti Pensijų fondą priėmimo dieną arba pagal jo būklę teismo sprendimo likviduoti bankrutavusią Pensijų kaupimo bendrovę priėmimo dieną. Visas panaikinto Pensijų fondo pensijų turtas turi būti realizuotas ir su Pensijų fondo dalyviais turi būti atsiskaityta už jį gautais pinigais. Panaikinto Pensijų fondo pensijų turtas turi būti parduodamas reguliuojamoje rinkoje ar aukcione pagal priežiūros institucijos nustatytas taisykles.

130. Teismui pripažinus, kad Pensijų kaupimo bendrovė bankrutavo, ir priėmus nutartį likviduoti Pensijų kaupimo bendrovę dėl bankroto, pensijų fondai, iš kurių atsirandančios Pensijų kaupimo bendrovės teisės ir pareigos, atsirandančios iš pensijų kaupimo sutarčių, nebuvo perduotos kitai valdymo įmonei iki nutarties likviduoti Pensijų kaupimo bendrovę priėmimo, teismo nutartimi skelbiami panaikintais.
131. Pensijų fondas laikomas panaikintu, kai priežiūros institucija pripažįsta šias Taisykles netekusiomis galios, o šių Taisyklių 130 punkte numatytu atveju – teismo nutarties įsiteisėjimo dieną.
132. Pensijų kaupimo bendrovė gali įvykdyti jos valdomų pensijų fondų jungimą (sujungimo arba prijungimo būdu) tik gavusi išankstinį priežiūros institucijos leidimą. Pensijų fondo jungimas vykdomas PSPKĮ 32 straipsnio ir kituose LR teisės aktuose nustatyta tvarka.
133. Priežiūros institucijai suteikus leidimą jungti, Pensijų fondo dalyviai bus informuojami apie planuojamą Pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondų jungimą LR teisės aktuose nustatytais terminais.

#### **XIX SKYRIUS SLAPTA INFORMACIJA**

134. Informacija apie Pensijų fondo dalyvio įmokas, išmokas, jo sąskaitoje esančių Pensijų fondo vienetų kiekį ir kita su Pensijų fondo dalyviu susijusi informacija laikoma slapta informacija.
135. Slapta informacija gali būti atskleista tik pačiam Pensijų fondo dalyviui, jo įgaliotam asmeniui ir valstybės institucijoms, kurioms ji reikalinga funkcijoms atlikti ir kurių veiklą reglamentuojantys teisės aktai numato teisę tokią informaciją gauti.
136. Pensijų kaupimo bendrovės ar depozitoriumo darbuotojai ir kiti asmenys, turintys teisę sužinoti šią informaciją, ją atskleisti gali tik PSPKĮ nustatytais atvejais.

#### **XX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

137. Ginčai tarp Pensijų fondo dalyvio ir Pensijų kaupimo bendrovės sprendžiami šalių susitarimu, o šalims nesutarus – LR teisės aktų nustatyta tvarka.
138. Pensijų kaupimo bendrovė priežiūros institucijos nustatyta tvarka nagrinėja Pensijų fondų dalyvių skundus (prašymus), susijusius su dalyvavimu pensijų kaupimo veikloje.
139. Pensijų kaupimo bendrovė įsipareigoja išnagrinėti rašytinį Pensijų fondo dalyvio skundą ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos pateikti išsamų, motyvuotą, dokumentais pagrįstą atsakymą Pensijų fondo dalyviui raštu popieriuje ar naudodama kitą patvariąją laikmeną, jeigu dėl to yra susitarta Sutartyje. Išskirtiniais atvejais, kai dėl priežasčių, kurių Pensijų kaupimo bendrovė negali kontroliuoti, atsakymo neįmanoma pateikti per 15 darbo dienų, ji turi išsiųsti negalutinį atsakymą aiškiai nurodžiusi atsakymo į skundą vėlavimo priežastis ir terminą, iki kurio Pensijų fondo dalyvis gaus galutinį atsakymą. Bet kuriuo atveju galutinio atsakymo pateikimo terminas neturi viršyti 35 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos.
140. Pensijų kaupimo bendrovė Pensijų fondo dalyvio skundus nagrinėja neatlygintinai.
141. Pensijų kaupimo bendrovė Pensijų fondo dalyviams negarantuoja Pensijų fondo pajamingumo.
142. Į pensijų turtą draudžiama nukreipti išieškojimą pagal Pensijų kaupimo bendrovės ir Pensijų fondo dalyvių prievoles.

143. Sutartims, sudarytoms pagal šias Taisykles, taikoma LR teisė.
  144. Pasikeitus teisės aktams, reglamentuojantiems pensijų kaupimo ir pensijų išmokų mokėjimo organizavimo sąlygas bei tvarką, šios Taisyklės ir sudaryta Sutartis iki jų pakeitimo dienos galioja tiek, kiek neprieštarauja tokiems teisės aktų pakeitimams.
-